

Werkwijze

Aanpassing mei 2018: definitief maken van de melding als tabbladen A en B5 volledig zijn. Na "CommentaarEPI" kunnen ook de andere tabbladen gecomplementeerd worden.

Waarom dit document

Vanaf 1 oktober 2015 loopt er een landelijk project om de bronopsporing bij psittacose te verbeteren: het project [Plat4m-2Bt-psittacosis](#). Onderdelen ervan zijn onder meer een gestructureerde vragenlijst voor de GGD om mogelijke bronnen uit te vragen en meer samenwerking met de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) om mogelijke bronnen te bemonsteren. Tot juli 2016 was er een losse vragenlijst die gemaïld kon worden naar de NVWA en het RIVM. Vanaf 8 juli 2016 is de gestructureerde vragenlijst voor GGD en NVWA opgenomen in OSIRIS in extra tabbladen.

Een belangrijk doel van de uitbreiding is het faciliteren van efficiënte en effectieve gegevensuitwisseling tussen GGD en NVWA. In dit document staat weergegeven hoe de werkwijze is.

De vragenlijst in OSIRIS

A. Melding   B. Bronosp. tool   B1. Microbiologie   B2. Expositie   B3. Expositie vervlg   B4. Gerel. zktegeval   B5. Informed consent   B6. NVWA   B7. Eindconclusie

De oorspronkelijke melding is ongewijzigd gebleven (tabblad A). De tabbladen B - B7 zijn toegevoegd. De tabbladen B1-5 zijn voor de GGD. Er zijn aanvullende vragen over de diagnostiek bij de patiënt (is er een PCR gedaan en getypeerd?), mogelijke bronnen en gerelateerde ziektegevallen. De NVWA heeft inzicht in alle tabbladen en kan informatie toevoegen op de tabbladen B en B6. Tabblad B bevat een mogelijkheid voor de GGD om toelichting op de melding te geven aan de NVWA en omgekeerd.

B5 betreft informed consent: of een patiënt er mee akkoord gaat dat gegevens over zijn postcode, geboortejaar, ziekte en mogelijke bron worden gedeeld met anderen in de onderzoeksgroep. Het RIVM en de NVWA werken in dit project samen met Zuyderland Medisch Centrum Sittard-Geleen, GGD'en, het PAMM (laboratorium), Wageningen Bioveterinary Research (voorheen het Centraal Veterinair Instituut), de Gezondheidsdienst voor Dieren, het Academisch Medisch Centrum, de Universiteit van Utrecht en de Universiteit van Gent. Het vastleggen van het antwoord in het GGD-registratiesysteem volstaat. Mocht u de patiënt graag schriftelijk willen informeren, dan kunt u de voorbeeldbrief voor het informed consent hiervoor gebruiken (bijlage 1).

Gegevensuitwisseling van de GGD met het RIVM en de NVWA staat hier los van. In het belang van de volksgezondheid mag een GGD *ook zonder expliciete toestemming van een patiënt* gegevens over mogelijke besmettingsbronnen doorgeven aan het RIVM en de NVWA.

Na het compleet maken van tabblad A (de oorspronkelijke melding) en tabblad B5 (informed consent) maakt u de melding definitief. Dit om te voorkomen dat een melding erg lang op gefiatteerd blijft staan en de melding niet in de maandcijfers wordt meegenomen. EPI stuurt de melding na registratie retour, zodat de GGD en de NVWA de bron- en typeringsgegevens kunnen aanvullen.

De melding aan de NVWA

Contact met de NVWA is altijd wenselijk als er diercontact is geweest in Nederland. Als een psittacose-casus in OSIRIS wordt gefiatteerd, ontvangt het NVIC (NVWA Incident- en Crisiscentrum; nvic@nvwa.nl) automatisch een bericht via een geautomatiseerde e-mail. Zij nemen contact met de GGD op als er op tabblad B2 bronnen vermeld zijn. Het tijdig benoemen van de mogelijke bronnen op tabblad B2 geeft de NVWA duidelijkheid en de mogelijkheid de gegevens bij de bronnen aan te vullen in B6. Op tabblad B kunt u een mail aanmaken voor de NVWA als er belangrijke informatie is toegevoegd. Daar kunt u ook informatie voor de NVWA achterlaten in de invulvakken.

De NVWA stuurt een e-mail naar het algemene GGD-IZB mailadres als zij belangrijke informatie heeft toegevoegd. Bel naar telefoonnummer 088 – 2233 773 (8.00-16.30u) als er behoefte is aan aanvullend overleg.

Als alle gegevens bekend zijn (B1 - B6) vult de GGD na overleg met de NVWA de eindconclusie (B7) in en stuurt de melding retour naar EPI.

Bijlage 1. Voorbeeldbrief informed consent

[\(Klik hier voor deze voorbeeldbrief als Worddocument\)](#)

De GGD geeft medische en aanvullende gegevens in OSIRIS. Voor het delen van de gegevens met de onderzoeksgroep Plat4m-2Bt-psittacosis is aanvullende toestemming nodig van de patiënt. Het is de eigen verantwoordelijkheid van de GGD hier invulling aan te geven. De toestemming mag zowel mondeling als schriftelijk verkregen worden. De gegeven toestemming moet de GGD vastleggen in het patiëntendossier.

Geachte heer, mevrouw,

U hebt de ziekte psittacose, ook bekend als papagaaienziekte of ornithose. Deze ziekte kan door vogels of andere dieren worden overgedragen op mensen.

Psittacose is een meldingsplichtige ziekte: als iemand deze ziekte heeft, moet dit volgens de wet door het laboratorium en de arts doorgegeven worden aan de GGD. De reden hiervan is dat er soms meerdere mensen ziek worden door dezelfde besmettingsbron (vogels of andere dieren). De GGD probeert uit te zoeken waar u de ziekte heeft opgelopen door met u na te gaan waar u geweest bent. De GGD meldt uw ziektegegevens anoniem aan het RIVM. Mogelijke besmettingsbronnen worden aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) gemeld, die vervolgens door het testen van (uitwerpselen van) dieren probeert te achterhalen wat bij u de bron van de besmetting was en of er meer mensen ziek geworden zijn. Er kunnen dan maatregelen genomen worden.

Van 2015 tot 2019 loopt er een onderzoeksproject naar psittacose in Nederland. Het doel is om meer te weten te komen over de ziekte en de besmettingsbronnen (vogels of andere dieren). In de toekomst kan deze ziekte dan wellicht beter voorkomen of herkend worden. Aan dit project werken mee het RIVM, de NVWA, Zuyderland Medisch Centrum Sittard-Geleen, GGD'en, het PAMM (laboratorium), Wageningen Bioveterinary Research, de Gezondheidsdienst voor Dieren, het Academisch Medisch Centrum, de Universiteit van Utrecht en de Universiteit van Gent.

Om het onderzoek zo goed mogelijk te kunnen doen is het belangrijk dat de onderzoekers binnen dit project uw ziektegegevens mogen gebruiken. Daarbij worden niet naam en adres, maar wel geslacht, postcode en geboortjaar doorgegeven. Dit is heel belangrijk want dit is de enige manier om dubbeling van gegevens, en dus een verkeerd beeld van de verspreiding, te voorkomen. Als er op een locatie waar u bent geweest dieren getest worden, worden daar nooit uw naam en adres bekend gemaakt.

Als u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met .....

Met vriendelijke groet,

.....